

قانون ، آیین نامه و دستور العمل

کارشناسی سازمان نظام مهندسی

شامل :

متن ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

متن دستورالعمل اجرایی ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

متن دستورالعمل انتفاع و معرفی کارشناس سازمان نظام مهندسی ساختمان

(همراه با آفرین اصلاحات)

ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، نهادها، نیروی نظامی و انتظامی، شرکت های دولتی و شهرداری ها می توانند در ارجاع امور کارشناسی با رعایت آیین نامه خاصی که به پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت دادگستری به تصویب هیأت وزیران می رسد به جای کارشناسان رسمی دادگستری از مهندسان دارای پروانه اشتغال که بوسیله سازمان استان معرفی می شوند استفاده نمایند.

آیین نامه اجرایی ماده (۲۷) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

ماده ۱- تعاریف:

واژه ها و اصطلاحات مندرج در این آیین نامه با توج ه به قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و آیین نامه های آن به شرح زیر تعریف می شود:

الف- سازمان استان: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

ب - شورای مرکزی: شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان

ج - مهندس واجد شرایط: مهندس دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی معتبر که براساس آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۵/۱۱/۱۷ هیأت وزیران و دستورالعمل مصوب وزارت مسکن و شهرسازی، در یک یا چند رشته تخصصی مهندسی، صلاحیت ارائه خدمات مهندسی کارشناسی را دارا باشد.

د- خدمات مهندسی کارشناسی: کلیه خدمات مهندسی از قبیل طراحی، محاسبه، نظارت، اجرا، بهره برداری، کنترل و بازرسی، آزمایش، متره، برآورد، ارزیابی و تقویم، تشخیص علل خرابی که در چارچوب معیارهای پذیرفته شده تخصصی قابل عرضه بوده و در زمره امور حرفه ای ناشی از پروانه اشتغال موضوع قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان یا عضویت در سازمان استان می باشد.

ه- مراجع درخواست کننده وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، نیروهای نظامی و انتظامی، شرکت های دولتی و شهرداری ها که متقاضی خدمات مهندسی کارشناسی باشند.

ماده ۲-

مرجع درخواست کننده می تواند به موجب ضوابط این آیین نامه برای خدمات مهندسی کارشناسی از سازمان استان درخواست معرفی مهندس یا مهندسان واجد شرایط نماید. در این صورت سازمان استان فرد یا افرادی را براساس دستورالعمل خاصی که از سوی شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی پیشنهاد و به تصویب وزارت مسکن و شهرسازی می رسد، انتخاب و به مرجع درخواست کننده معرفی می کند.

ماده ۳-

مرجع درخواست کننده مهندس یا مهندسان واجد شرایط، باید در برگ درخواست خود موارد زیر را درج کند:

الف- موضوع خدمات مهندسی کارشناسی درخواستی اعم از امور تخصصی یا ارزیابی با ذکر جزئیات لازم.

ب- تعدد مهندسان واجد شرایط مورد درخواست و تخصص های هر یک از آنان.

ج- محل انجام خدمات مهندسی کارشناسی.

د- مهلت زمانی معرفی مهندس یا مهندسان واجد شرایط.

ه- مهلت زمانی برای اعلام نظریه خدمات مهندسی کارشناسی.

و- تعهد پرداخت حق الزحمه خدمات مهندسی کارشناسی بر اساس تعرفه مندرج در ماده (۶) این آیین نامه.

ماده ۴-

معرفی مهندس یا مهندسان واجد شرایط به مرجع درخواست کننده، تنها توسط سازمان استان با رعایت ماده (۷۴) آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان صورت می گیرد و مراجع درخواست کننده برای خدمات مهندسی کارشناسی، مجاز به مراجعه مستقیم به مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی موضوع این آیین نامه نیستند.

ماده ۵-

نظریه مهندس یا مهندسان معرفی شده از طرف سازمان استان، پس از ثبت در دفتر سازمان استان، توسط هیأت مدیره سازمان استان به مرجع درخواست کننده ارسال یا تسلیم خواهد شد.

ماده ۶-

تعرفه حق الزحمه خدمات مهندسی کارشناسی موضوع این آیین نامه، عیناً معادل تعرفه مربوط به دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری است و در مواردی که تعرفه خاصی وجود ندارد، در چارچوب بند (۱۵) ماده (۱۵) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان به پیشنهاد هیأت مدیره سازمان استان و تصویب وزیر مسکن و شهرسازی تعیین خواهد شد.

ماده ۷-

مرجع درخواست کننده مهندس یا مهندسان واجد شرایط مجاز به پرداخت مستقیم حق الزحمه خدمات مهندسی کارشناسی به فرد یا افراد معرفی شده نیستند و باید حق الزحمه مربوط را به حساب سازمان استان واریز و یک نسخه از فیش بانکی را به سازمان استان مذکور تسلیم کنند. سازمان استان پس از وصول اصل نظریه مهندس یا مهندسان معرفی شده، حق الزحمه را بعد از کسر کسور زیر به مهندس یا مهندسان معرفی شده پرداخت می کند :

الف - پنج درصد (۵٪) بابت مالیات علی الحساب موضوع ماده (۱۰۴) قانون مالیات های مستقیم به حساب وزارت امور اقتصادی و دارایی.

ب - پنج درصد (۵٪) به حساب سازمان استان بابت ارجاع کار در چارچوب ماده (۳۷) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان.

ماده ۸-

هرگاه مرجع درخواست کننده تخلفی از مهندس یا مهندسان معرفی شده توسط سازمان استان مشاهده کند، باید موضوع را به هیأت مدیره سازمان استان و شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان مربوط گزارش کند.

ماده ۹-

مرجع درخواست کننده و سازمان استان مکلفند جهات رد مهندس یا مهندسان معرفی شده را که همان جهات رد مربوط به کارشناسان رسمی دادگستری است، بررسی و از عدم شمول آن اطمینان حاصل کنند. این تکلیف متوجه مهندس یا مهندسان معرفی شده نیز می باشد. عدم رعایت این ماده از ناحیه مرجع درخواست کننده، تخلف اداری و از ناحیه سازمان استان و مهندس یا مهندسان معرفی شده، تخلف انتظامی محسوب می شود.

دستور العمل انتخاب و معرفی کارشناسان سازمان نظام مهندسی ساختمان

(موضوع ماده ۲ آیین نامه ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان)

(پیشنهادی شماره ۱۳۵۴/ش/م مورخ ۱۳۷۹/۳/۲۱ شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان و مصوب

۱۳۷۹/۱۱/۱۰ وزیر مسکن و شهرسازی ابلاغی تحت شماره ۶۲۳۳/۱۰۰/۲۰ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۱.)

سازمان های نظام مهندسی ساختمان استان ها برای انتخاب کارشناسان واجد شرایط از بین مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی عضو خود و معرفی آنان به مراجع درخواست کننده موضوع ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب اسفند ماه ۱۳۷۴ و آیین نامه اجرایی ماده ۲۷ قانون مذکور مصوب خرداد ماه ۱۳۷۹ (که از این پس به ترتیب « قانون » و « آیین نامه ماده ۲۷ » خوانده می شود) به شرح مندرج در این دستور العمل اقدام خواهند کرد:

فصل اول : انتخاب کارشناسان

ماده ۱- سازمانهای نظام مهندسی ساختمان استان هر ۳ سال یک بار براساس برنامه زمانبندی اعلام شده از طرف شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان و با رعایت کامل مفاد این دستورالعمل مهندسان واجد شرایط کارشناسی در رشته های مختلف را از بین اعضای خود انتخاب و به آنان « پروانه کارشناسی سازمان نظام مهندسی ساختمان » که در این دستورالعمل به اختصار « پروانه کارشناسی » خوانده میشود اعطا خواهند نمود . تبصره : از تاریخ این دستورالعمل آزمون کارشناسی عمومی برای سه دوره اول هر سال یک بار و از سال سوم هر سه سال یک بار برگزار میشود.

ماده ۲- پروانه کارشناسی سازمان نظام مهندسی ساختمان در هر یک از ۷ رشته اصلی عمران ، معماری ، تأسیسات مکانیکی ، تأسیسات برقی ، شهرسازی ، نقشه برداری و ترافیک موضوع ماده ۶ قانون و رشته های مرتبط در دوسطح «عمومی» و « تخصصی» اعطاء می شود.

ماده ۳- بکلیه دارندگان مدرک تحصیلی معتبر کارشناسی در یکی از ۷ رشته اصلی و رشته های مرتبط در صورت احراز سایر شرایط مندرج در این دستورالعمل «پروانه کارشناسی عمومی» در رشته های مربوط به خود داده می شود و علاوه بر آن به دارندگان مدرک تحصیلی معتبر کارشناسی ارشد و یا دکتری در گرایش های تخصصی هر رشته در صورت احراز سایر شرایط مندرج در این دستورالعمل « پروانه کارشناسی تخصصی » در آن رشته اعطاء می شود.

- ماده ۴-** حدود صلاحیت دارندگان «پروانه کارشناسی عمومی» برای هر رشته به شرح پیوست خواهد بود و حدود صلاحیت دارندگان «پروانه کارشناسی تخصصی» با پیشنهاد شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان و تصویب وزارت مسکن و شهرسازی تعیین و در پروانه کارشناسی آنان درج خواهد شد.
- ماده ۵-** شرایط لازم برای اخذ پروانه کارشناسی عمومی در هر رشته به شرح زیر است:
- ۱- عضویت در سازمان نظام مهندسی ساختمان استان
 - ۲- دارا بودن پروانه اشتغال به کار مهندسی معتبر در رشته مورد تقاضا
 - ۳- داشتن ۱۰ سال سابقه کار مفید در رشته مورد تقاضا پس از فراغت از تحصیل
 - ۴- قبولی در آزمون مربوطه
 - ۵- گذراندن دوره های آموزش کارشناسی
 - ۶- نداشتن پیشینه کیفری و محکومیت انتظامی درجه ۳ و بالاتر
 - ۷- برخورداری از سلامتی مناسب برای کارشناسی
- ماده ۶-** متقاضی دریافت پروانه کارشناسی تخصصی باید علاوه بر داشتن پروانه کارشناسی عمومی در رشته پایه گرایش مذکور دارای ۲ سال سابقه کار مفید در تخصص مربوطه بوده و آزمون تخصصی آن را بگذراند.

فصل دوم: هیأت های تشخیص، آزمون و نظارت

- ماده ۷-** هیأت تشخیص صلاحیت متقاضیان پروانه کارشناسی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان در هر رشته (که در این دستورالعمل «هیأت تشخیص استان» نامیده می شود.) متشکل از ۵ نفر به شرح زیر می باشد:
- ۱- رئیس سازمان مسکن و شهرسازی استان به نمایندگی از طرف وزارت مسکن و شهرسازی و در تهران نماینده مستقیم وزارت مذکور که سمت ریاست هیأت را به عهده خواهند داشت.
 - ۲- رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان به نمایندگی از طرف شورای مرکزی
 - ۳- رئیس شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان
 - ۴- دو نفر به انتخاب رئیس سازمان مسکن و شهرسازی استان در رشته مربوط
- ماده ۸-** جلسات «هیأت تشخیص استان» در هر رشته به دعوت رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تشکیل و با حضور اکثریت اعضا و به شرط حضور نماینده وزارت مسکن و شهرسازی رسمیت می یابد و تصمیمات آن با حداقل ۳ رأی موافق معتبر است. دبیرخانه هیأت های تشخیص استان همان دبیرخانه سازمان نظام مهندسی ساختمان استان می باشد و سازمان استان امکانات لازم را برای انجام وظایف هیأت های تشخیص استان خود فراهم می نماید.
- ماده ۹-** «هیأت تشخیص استان» در هر رشته مسئول رسیدگی به شرایط متقاضیان پروانه کارشناسی عمومی و تخصصی همان رشته و تعیین واجدین شرایط دریافت پروانه مذکور در چارچوب این دستورالعمل می باشد.
- ماده ۱۰-** هیأت علمی - تجربی آزمون کارشناسی (که از این پس به اختصار هیأت آزمون نامیده می شود) در هر رشته و گرایش مرکب از ۵ نفر متخصصین برجسته کشور در همان رشته که هر کدام دارای سوابق علمی و تجربی شاخص در یک یا چند گرایش تخصصی از رشته مذکور و آشنا با حرفه کارشناسی بوده و به فاصله حداقل ۴ ماه قبل از برگزاری آزمون هر دوره به پیشنهاد هیأت رئیسه شورای مرکزی و با تأیید و صدور حکم وزارت مسکن و شهرسازی کار خود را آغاز می نماید. اعضای هیأت های آزمون نمی توانند عضو هیأت تشخیص هیچ یک از استان ها باشند.

ماده ۱۱- هیأت آزمون هر رشته در نخستین جلسه یک نفر را از بین خود به عنوان رئیس و یک نفر را به عنوان دبیر انتخاب و به رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان معرفی می نماید. دبیرخانه هیأت آزمون همان دبیرخانه شورای مرکزی است و جلسات هیأت آزمون هر رشته و هر گرایش با دعوت کتبی رئیس هیأت مذکور و با حضور حداقل ۴ نفر از اعضای هیأت تشکیل و رسمیت می یابد و مصوبات آن با ۳ رأی موافق معتبر است.

ماده ۱۲- به منظور حسن اجرای آیین نامه موضوع ماده ۲۷ قانون و مفاد این دستورالعمل و همچنین طی صحیح کلیه مراحل انتخاب کارشناس از بدو انتشار آگهی تا پایان دوره آموزشی و صدور پروانه کارشناسی، هیأتی مرکب از ۲ نفر نماینده وزارت مسکن و شهرسازی و یک نفر نماینده از طرف شورای مرکزی تحت عنوان «هیأت نظارت» تشکیل می گردد. هیأت مذکور علاوه بر نظارت بر کلیه امور مندرج در این دستورالعمل و هدایت آن به مجرای صحیح قانونی خود به شکایات واصله در حد موضوع این دستورالعمل نیز رسیدگی می نماید. تصمیمات هیأت نظارت در کلیه موارد با اکثریت آراء معتبر و لازم الاجراست. دبیرخانه هیأت نظارت همان دبیرخانه شورای مرکزی خواهد بود.

فصل سوم : نحوه برگزاری آزمون کارشناسی

ماده ۱۳- هیأت تشخیص استان در هر رشته با رعایت مفاد ماده یک این دستورالعمل و تبصره آن آزمون صدور پروانه کارشناسی عمومی و تخصصی رشته خود را در محل استان برگزار خواهد نمود.

تبصره - در صورتی که تعداد متقاضیان واجد شرایط شرکت در آزمون هر رشته در هر استان کمتر از ۵ نفر باشد هیأت تشخیص استان با هماهنگی هیأت تشخیص استانی دیگر آنان را برای شرکت در آزمون به آن استان معرفی می کند.

ماده ۱۴- شرایط برنامه زمانبندی، سئوالات و نصاب قبولی در آزمون هر رشته توسط هیأت آزمون همان رشته به طور متمرکز برای سراسر کشور تعیین و نتایج آزمون نیز به وسیله هیأت مذکور استخراج و به دبیرخانه شورای مرکزی اعلام می شود.

ماده ۱۵- «هیأت تشخیص استان» بر اساس برنامه زمانبندی اعلام شده از متقاضیان پروانه کارشناسی در رشته خود ثبت نام به عمل می آورد. برای این منظور حداقل ۳ ماه قبل از برگزاری آزمون مراتب را با ذکر شرایط و مدارک لازم، مواد آزمون و منابع آن، نصاب قبولی و زمانبندی مراحل و مهلت های آزمون در جراید کثیرالانتشار منتخب مجمع عمومی سازمان استان در دو نوبت به فاصله ۱۰ روز آگهی خواهد نمود و از متقاضیان واجد شرایط برای تسلیم مدارک به دبیرخانه هیأت تشخیص استان در مهلت تعیین شده دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصره - شورای مرکزی موظف است اعلام برگزاری آزمون کارشناسی را از طریق صدا و سیما یا جراید کثیرالانتشار حداقل در دو نوبت اعلام نماید.

ماده ۱۶- هیأت تشخیص استان پس از بررسی مدارک متقاضیان، فهرست واجدین و فاقدین شرایط برای شرکت در آزمون را استخراج و حداقل ۳۵ روز قبل از آزمون به وسیله پست سفارشی به آنان اعلام و ساعت، روز و محل آزمون را به واجدین شرایط شرکت در آزمون کتباً اطلاع خواهد داد و فهرست واجدین شرایط را در محل سازمان نیز نصب خواهد نمود.

ماده ۱۷- کسانی که واجد شرایط شرکت در آزمون تشخیص داده نشده اند می توانند اعتراض خود را ظرف ۵ روز از دریافت پاسخ، تسلیم دبیرخانه تشخیص استان نمایند. این هیأت مکلف است ظرف ۵ روز از دریافت شکایت با حضور بازرسان سازمان استان به آن رسیدگی و نظر خود را اعلام نماید. چنانچه شاکی همچنان بر شکایت خود باقی باشد، درخواست تجدید نظر خود را حداقل ۲۰ روز قبل از آزمون تسلیم دبیرخانه هیأت نظارت در مرکز خواهد نمود. این هیأت موظف است حداقل ۱۰ روز قبل از آزمون نتیجه رسیدگی خود را از طریق

ریاست سازمان نظام مهندسی ساختمان به هیأت تشخیص استان اعلام نماید. در این مورد رأی هیأت نظارت با ۲ رأی موافق معتبر می باشد.

ماده ۱۸- آزمون پروانه کارشناسی عمومی در هر رشته و کارشناسی تخصصی در هر گرایش در سراسر کشور در یک روز و همزمان شروع و خاتمه می یابد اما برگزاری آزمون همه رشته ها و همه گرایش ها بطور همزمان الزامی نیست پس از خاتمه آزمون هیأت تشخیص استان اوراق آزمون را جمع آوری و لاک و مهر نموده همراه با نسخه ای از صورتجلسات شروع و خاتمه آزمون به دبیرخانه هیأت آزمون کارشناسی در مرکز تسلیم می نماید.

ماده ۱۹- هیأت آزمون مکلف است بلافاصله پس از وصول اوراق آزمون استان ها نتایج آزمون و اسامی قبول شدگان رشته خود را استخراج و آنها را در اختیار دبیرخانه شورای مرکزی قرار دهد. دبیرخانه مزبور موظف است پس از اخذ تأیید هیأت نظارت مبنی بر صحت برگزاری آزمون حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز نتایج آزمون را طی صورتجلسه تسلیم هیأت های تشخیص استان ها نماید.

ماده ۲۰- «هیأت تشخیص استان» باید به فاصله ۱۰ روز پس از وصول نتایج، مراتب قبولی یا رد در آزمون را با پست سفارشی به شرکت کنندگان در آزمون اعلام نماید و از قبول شدگان برای شروع دوره آموزش کارشناسی دعوت به عمل آورد.

ماده ۲۱- شرکت کنندگان در آزمون که به نتیجه خود اعتراض دارند می توانند حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ اعلام نتیجه، شکایت کتبی خود را همراه با مستندات با پست سفارشی تسلیم دبیرخانه هیأت آزمون کارشناسی واقع در ساختمان شورای مرکزی نمایند. شکایات واصله در جلسه هیأت آزمون کارشناسی که با حضور رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان و اعضای هیأت نظارت تشکیل می شود مورد رسیدگی قرار گرفته و نظر قطعی به شاکی و دبیرخانه شورای مرکزی اعلام می گردد.

ماده ۲۲- به پذیرفته شدگان واجدین شرایط در هر دوره در آزمون کارشناسی پس از طی تشریفات معموله در این دستورالعمل پروانه کارشناسی اعطاء خواهد شد.

فصل چهارم: دوره آموزش کارشناسی و بازآموزی

ماده ۲۳- قبول شدگان در آزمون کارشناسی عمومی باید قبل از اخذ پروانه کارشناسی یک دوره آموزشی برای کسب مهارت های علمی و عملی که توسط سازمان نظام مهندسی ساختمان استان برگزار می گردد طی نمایند. محتوای دوره و مدت آن بصورت یکسان برای هر رشته و همچنین هزینه های مربوط توسط شورای مرکزی تعیین و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۴- متقاضی پروانه کارشناسی عمومی پس از طی دوره آموزش کارشناسی و اخذ تأییدیه در جلسه ای با حضور اعضای هیأت تشخیص استان با قرائت و امضاء متن زیر اتیان سوگند می نماید:

« من در پیشگاه قرآن کریم، به خداوند متعال سوگند یاد می کنم، در اموری که برای کارشناسی به من رجوع می شود، پروردگار یکتا را حاضر و ناظر دانسته و نظر کارشناسی خود را به راستی و درستی اظهار کنم و نظر خصوصی خود را در آن دخالت ندهم و تمام نظرات خود را نسبت به مواردی که به اینجانب ارجاع شده اظهار کرده و مطلبی را مکتوم ندارم و برخلاف واقع چیزی نگویم و ننویسم و اسراری را که در خلال انجام کارشناسی از آنها مطلع شده ام حفظ کنم و رازدار و امین باشم.»

تبصره ۱- اقلیتهای دینی این سوگند را با ذکر نام کتاب آسمانی خود یاد خواهند کرد.

تبصره ۲- اتیان سوگند برای یک بار کافی است ولو آن که متقاضی بعداً واجد شرایط احراز کار کارشناسی تخصصی یا کارشناسی عمومی در سایر رشته ها گردد .

ماده ۲۵- پس از اتیان سوگند و در صورت بقای سایر شرایط اخذ پروانه کارشناسی به فاصله ۳۰ روز پروانه کارشناسی متقاضی با درج صلاحیت های مربوطه پس از امضای رئیس سازمان نظام مهندسی استان و تأیید رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان صادر خواهد شد .

تبصره - چنانچه در دوره آموزش کارشناسی ، متقاضی کارشناسی هریک از شرایط لازم جهت اخذ پروانه کارشناسی را حسب اعلام شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان از دست دهد اتیان سوگند و اعطاء پروانه تا احراز مجدد شرایط لازم به تعویق خواهد افتاد .

ماده ۲۶- متقاضیان پروانه کارشناسی تخصصی ، از طی مجدد تشریفات مواد ۲۳ و ۲۴ این دستور العمل معاف می باشند . مگر آن که در موارد خاص با تصویب هیأت تشخیص برای آنان انجام طی دوره آموزشی برای مدت مشخص و در زمینه ای خاص الزامی باشد .

ماده ۲۷- در صورتیکه شورای مرکزی، گذراندن دوره های باز آموزشی علمی و یا عملی مشخصی را برای کارشناسان عمومی یا تخصصی در یک رشته یا گرایش ضروری تشخیص دهد کارشناسان مربوط مکلف به گذراندن دوره مذکور بوده و این شرط در زمره شروط اعتبار پروانه کارشناسی آنها محسوب خواهد بود . چنانچه وزارت مسکن و شهرسازی نیز گذراندن دوره هائی بشرح بالا را لازم بداند مراتب را به شورای مرکزی ابلاغ می نماید .

ماده ۲۸- مدت اعتبار پروانه های کارشناسی عمومی و تخصصی ۴ سال بوده و تازمانی که برطبق مقررات مربوط دارنده آن واجد شرایط و صلاحیت باشد قابل تمدید خواهد بود .

ماده ۲۹- اندازه ، فرم ، رنگ و محتوای پروانه کارشناسی عمومی هر رشته و پروانه کارشناسی تخصصی هر گرایش در سراسر کشور یکسان خواهد بود .

ماده ۳۰- پرداخت هزینه برگزاری آزمون و صدور و تمدید پروانه کارشناسی برطبق تعرفه مصوب شورای مرکزی به عهده متقاضی پروانه می باشد .

ماده ۳۱- دارندگان پروانه معتبر کارشناسی رسمی دادگستری در صورت دارا بودن شرایط این دستور العمل می توانند تقاضای دریافت پروانه کارشناسی از سازمان نظام مهندسی ساختمان استان نمایند . « هیأت تشخیص استان » می تواند معافیت آنرا از تمام یا بخشی از آزمونها یا معافیت از طی دوره آموزش کارشناسی موضوع این دستور العمل را پیشنهاد بنماید . این پیشنهاد با تصویب شورای مرکزی قابل اجرا خواهد بود .

ماده ۳۲- در صورتیکه کارشناس عضویت خود در سازمان نظام مهندسی یک استان را ترک و به عضویت سازمان نظام مهندسی استان دیگری در آید می تواند در استان جدید از مزایای پروانه کارشناسی خود با رعایت ترتیبات این دستور العمل استفاده کند .

ماده ۳۳- هر کارشناس سازمان دارای پرونده ای در سازمان نظام مهندسی ساختمان استان صادر کننده پروانه کارشناسی بوده و سوابق کارشناسی ، حدود صلاحیت و مجازاتهای انتظامی وی در آن درج خواهد شد و در صورت ترک عضویت کارشناس از سازمان یک استان و قبول عضویت در سازمان استان دیگر ، پرونده کارشناسی وی توسط سازمان استان مبدأ تحویل سازمان استان بعدی خواهد شد .

فصل پنجم : وظایف کارشناس

ماده ۳۴- کارشناسان موضوع این دستورالعمل در انجام امور کارشناسی خود موظف به رعایت موارد زیر می باشند و نقض هر یک از این موارد علاوه بر آثار حقوقی و جزایی که بر آن مترتب است به منزله تخلف انتظامی نیز محسوب می شود :

- ۱- وظایف ارجاعی را در مهلت مقرر و یا با موافقت مرجع درخواست کننده در مهلت تمدید شده انجام دهد .
 - ۲- در صورت کشف جهات رد مذکور در ماده ۹ آیین نامه ماده ۲۷ فوراً مراتب را به سازمان نظام مهندسی ساختمان استان و مرجع درخواست کننده کتباً اطلاع و از ادامه کارشناسی استعفا نماید .
 - ۳- در انجام وظایف محول دقت کافی نموده و بهترین قضاوت مهندسی خود را در نظریه کارشناسی به کار بندد .
 - ۴- در بررسیهای کارشناسانه و همچنین در تدوین و تنظیم گزارش کارشناسی خود از معیارها و موازین معتبر مهندسی استفاده کند .
 - ۵- حقیقت را ابراز کند ، تمام حقیقت را ابراز کند و چیزی را خلاف حقیقت ابراز ننماید
 - ۶- در گزارش های کارشناسی رعایت بی طرفی کامل را بنماید .
 - ۷- رعایت شئون مهندسی و اخلاق حرفه ای را بنماید .
 - ۸- فقط در محدوده صلاحیت مندرج در پروانه کارشناسی خود ، مسئولیت کارشناسی را قبول نماید و چنانچه انجام کارشناسی را خارج از محدوده صلاحیت خود تشخیص داد فوراً ادامه کار را متوقف و مراتب را کتباً به سازمان نظام مهندسی ساختمان استان و مرجع درخواست کننده اطلاع دهد .
 - ۹- در صورت قبول امر کارشناسی از انجام آن امتناع نورزد مگر در صورت داشتن عذر موجه و پس از اعلام آن به سازمان نظام مهندسی ساختمان و تأیید هیأت مدیره سازمان استان .
 - ۱۰- اسراری را که در خلال انجام کارشناسی از آنها مطلع می شود حفظ نماید .
 - ۱۱- مفاد آیین نامه ماده ۲۷ را رعایت نموده و از قبول مستقیم کارشناسی از مراجع درخواست کننده خودداری نماید .
 - ۱۲- از قبول هدیه یا هر وجهی از مرجع درخواست کننده و یا هر طرف دیگر ذینفع در نتیجه کارشناسی خودداری نماید
- ماده ۳۵- کارشناس مکلف است وظایف کارشناسی را که به وی چه به صورت انفرادی و چه به عنوان عضو هیأت کارشناسی ارجاع می شود رأساً انجام دهد و مجاز نیست آن وظایف را به اشخاص ثالث محول نماید حتی اگر شخص ثالث دارای صلاحیت کارشناسی باشد .
- ماده ۳۶- کارشناسان سازمان مکلفند چنانچه در مدت اعتبار پروانه خود یکی از شرایط اخذ پروانه کارشناسی را از دست دهند نظیر ابطال یا توقیف پروانه اشتغال به کار مهندسی یا قطع عضویت ایشان مراتب را به فاصله ۱۰ روز کتباً به سازمان استان اعلام نمایند . در غیر اینصورت سازمان به محض حصول اطلاع ، پرونده را جهت رسیدگی به این تخلف به شورای انتظامی سازمان ارسال خواهد نمود .

فصل ششم : معرفی کارشناس

ماده ۳۷- معرفی کارشناسان منتخب به مراجع درخواست کننده صرفاً پس از درخواست کتبی مراجع مذکور در چهارچوب آئین نامه ماده ۲۷ با رعایت ترتیبات زیر انجام می پذیرد :

الف : هر سازمان استان فهرستی از اسامی کلیه کارشناسان عضو خود را در هر رشته عمومی و تخصصی تهیه و آن را به تفکیک رشته و تخصص به ترتیب الفبائی مرتب و در هر دوره اطلاعات آن را به هنگام خواهد نمود . سازمان

استان می تواند فهرست و مشخصات کارشناسان خود را به صورت کتابچه تهیه و در اختیار دستگاههای موضوع ماده ۲۷ و مراجع قضایی در سطح استان قرار دهد .

ب: ترتیب نوبت برای ارجاع کارشناسی در جلسه‌های با حضور اعضای هیأت مدیره ، بازرسان و رئیس سازمان مسکن وشهرسازی استان در ابتدای هر دوره پذیرش کارشناس یکبار از طریق قرعه کشی بین کارشناسانی که در همان دوره به اخذ پروانه نائل شده اند تعیین و صورتجلسه می شود و در دوره های بعد نوبت های جدید به همین ترتیب معین و به انتهای فهرست نوبت قبل اضافه می گردد . کلوشناسانی که با رعایت قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و آئین نامه اجرایی آن از عضویت یک سازمان استان منتزع شده و به عضویت سازمان استان دیگری درمی آیند در انتهای فهرست استان جدید قرار خواهند گرفت .

ج: تقاضای مراجع درخواست کننده به رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تسلیم میشود رئیس سازمان استان موضوع را در اولین جلسه هیأت مدیره با لحاظ نمودن فوریتهای آن، مطرح و از میان کارشناسان استان به نوبت فرد یا افراد واجد شرایط و میزان علی الحساب حق الزحمه مربوط را با رعایت ماده ۶ آیین نامه به مرجع مذکور معرفی و اعلام می نماید. هیأت مدیره می تواند اختیار خود را در این زمینه با حفظ مسئولیت به کمیسیونهای تخصصی موضوع ماده ۱۴ قانون تفویض نماید .

د: دارندگان محکومیت انتظامی منجر به محرومیت از کارشناسی در دوره محرومیت نباید به مراجع درخواست کننده معرفی شوند و پس از اتمام مدت محرومیت برای ارجاع کارشناسی در انتهای فهرست نوبت قرار خواهند گرفت .

ه: ابلاغ انجام کارشناسی به کارشناس منتخب پس از وصول فیش پرداخت علی الحساب حق الزحمه از طرف مرجع درخواست کننده به حساب سازمان استان ، به وسیله رئیس سازمان استان و در غیاب وی به ترتیب مذکور در ماده ۷۴ آئین نامه اجرایی قانون انجام می پذیرد . در این ابلاغیه موارد مندرج در ماده ۳ آئین نامه ماده ۲۷ و نام و نشانی کارشناسان همکار در هیأت کارشناسی (در صورت وجود هیأت) درج خواهد شد .

ماده ۳۸- چنانچه کارشناس معرفی شده برای انجام کارشناسی خود نیاز به استفاده از ابزار ، لوازم ، نرم افزارها ، مدارک یا انجام آزمایش های ، ضروری یا استفاده از خدمات فنی و مشورتی متخصصین دیگر داشته باشد و یا موضوع کارشناسی از مواردی باشد که برای آن تعرفه کارشناسی تعیین نشده باشد ، مراتب را همراه با برآورد هزینه به هیأت مدیره سازمان اعلام و پس از تأیید هیأت مدیره و تعهد پرداخت هزینه های اضافی مترتب بر آنها از ناحیه مرجع درخواست کننده به سازمان ، نسبت به تهیه امکانات و یا استفاده از خدمات پیشنهادی اقدام می نماید .

فصل هفتم : پرداخت حق الزحمه

ماده ۳۹- کارشناس پس از اتمام کار کارشناسی اصل نظرسه را در دو نسخه به سازمان استان تسلیم می نماید . سازمان استان پس از ثبت گزارش و حصول اطمینان نسبت به رعایت مقررات و الزامات مربوط به انجام کارشناسی نسخه ای از آن را به مرجع درخواست کننده تسلیم و نسخه دوم را در سوابق کارشناس مربوط ضبط و ظرف مدت ۱۵ روز نسبت به وصول حق الزحمه قطعی کارشناس از مرجع درخواست کننده اقدام و پس از کسر کسورات مندرج در ماده ۷ آئین نامه با وی تسویه حساب و رسید واریز مالیات به حساب وزات امور اقتصادی و دارایی را به وی تسلیم می نماید .

ماده ۴۰- چنانچه کارشناسان در خلال مدت کارشناسی و قبل از تسلیم نظریه خود در اثر تخلف یا محکومیت ناشی از همان کار کارشناسی، شرایط انجام کارشناسی را از دست بدهد، یا از ادامه کارشناسی استعفا دهد، بابت خدماتی که انجام داده مبلغی به وی پرداخت نخواهد شد، اما چنانچه در اثر فوت یا از دست دادن شرایط جسمی و روانی ادامه کارشناسی وی متوقف شود حق الزحمه او به نسبت میزان کاری که انجام داده حسب مورد به وی، وراث وی یا قیم وی قابل پرداخت می باشد و ادامه کار توسط کارشناس دیگری تکمیل و نتیجه به سازمان درخواست کننده اعلام خواهد شد.

ماده ۴۱- چنانچه کار کارشناسی توسط هیأت کارشناسی انجام می پذیرد بایستی در زمان ارجاع کارشناسی میزان حق الزحمه هر یک از کارشناسان عضو هیأت مشخص شود.

ماده ۴۲- هرگاه کارشناس برخلاف ماده ۳۵ این دستورالعمل انجام وظایف خود را به شخص ثالث ارجاع نماید، علاوه بر اینکه مشمول مجازات انتظامی میشود، هیچگونه حق الزحمه ای به وی و یابه شخص ثالث مرجوع به پرداخت نخواهد شد.

ماده ۴۳- رسیدگی به تخلفات انتظامی کارشناسان سازمان در انجام امور محوله به استناد ماده ۸ آئین نامه ماده ۲۷ و ماده ۹۱ آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان به عهده شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان بوده که در چارچوب آئین نامه اجرایی قانون به آنها رسیدگی و مبادرت به صدور رأی می نماید و آرای آن شورا در قالب آئین نامه اخیر الذکر قابل تجدید نظر در شورای انتظامی نظام مهندسی می باشد. محکومیت انتظامی در امور کارشناسی در پروانه اشتغال به کار مهندسی کارشناس نیز درج خواهد شد. همچنین هر گونه محرومیت از استفاده از پروانه اشتغال به کار مهندسی به منزله محرومیت از انجام کارشناسی خواهد بود. شوراهاى انتظامی می توانند حسب مورد و با رعایت درجات مجازاتهای مندرج در ماده ۹۰ آئین نامه مذکور صرفاً نسبت به پروانه کارشناسی اعلام رأی نمایند.

ماده ۴۴- حدود صلاحیت کارشناسی دارندگان پروانه کارشناسی عمومی در رشته های اصلی تحت عنوان پیوست یک در ۴ صفحه ضمیمه این دستورالعمل است که در حکم مفاد دستورالعمل محسوب می گردد، و صلاحیت کارشناسی دارندگان پروانه تخصصی در رشته های اصلی و همچنین صلاحیت کارشناسی دارندگان پروانه کارشناسی عمومی و تخصصی در رشته های مرتبط در چهارچوب ماده ۴ این دستورالعمل متعاقباً به عنوان پیوستهای شماره ۲ و ۳ ابلاغ خواهد شد.